

Õiguskantsler

Teie 11.07.2023 nr

Meie 14.08.2023 nr 6-1/231151/2304129

Hariduslike erivajadustega laste õpetaja kvalifikatsiooninõuded

Lugupeetud [ ]

Palusite Eesti Eripedagoogide Liidu nimel õiguskantsleri hinnangut, kas koolides on tagatud tugi ka hariduslike erivajadustega lastele. Leiata, et õigusaktidega ei ole praegu kehtestatud nõuet, et hariduslike erivajadustega õpilaste klasside õpetajal peavad olema lisaks muudele kompetentsidele ka eripedagoogilised kompetentsid.

Mõistan Teie seisukohta ja nõustun, et hariduslike erivajadustega lapsi tuleb õppetöös neile sobivalt toetada. Põhiseaduse §-s 37 ei ole sätestatud, kuidas täpselt tuleb lastele hea haridus tagada. Pole alust öelda, et praegu õigusaktidega paika pandud õppekorraldus ei võimalda pakkuda hariduslike erivajadustega lastele vajalikku tuge. Riigikogu on põhikooli- ja gümnaasiumiseadusega kehtestanud õppekorralduse, mille järgi peaksid igal õpetajal olema elementaarsed oskused hariduslike erivajadusega õpilaste õpetamiseks. Selle eest, et koolis töötaval õpetajal on vastavad oskused olemas, vastutab kooli juht. Lisaks tuleb koolil tagada, et vajadusel on kättesaadav ka spetsiifiliste eripedagoogiliste oskustega spetsialist (eripedagoog), kes muu hulgas juhendab õpetajat haridusliku erivajadusega lapse õpetamise küsimustes.

[Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse](#) (PGS) § 7 lõike 1 järgi tagab kooli pidaja põhikooli riikliku õppekava täitmiseks vajalike kvalifitseeritud õpetajate olemasolu, turvalisuse, tervisekaitse ja õppekava nõuetele vastava õppekeskkonna ning võimalused õpilase arengu toetamiseks.

Õpetaja kvalifikatsiooninõuded sätestati seadusega (PGS § 74¹) alates 1. augustist 2023. Õpetaja teadmiste ja oskuste olemasolu hindab tööandja (PGS § 74¹ lg 12).

Iga õpetaja peab olema valmis märkama koolis lapse individuaalseid vajadusi ja õpet kohandama (PGS § 37 lg 1, § 49 lõiked 9-10). Seadus sätestab, et õpilast saab toetada mitmel moel, selle hulka kuulub ka keerukamate hariduslike erivajadustega lastele mõeldud tõhustatud tugi ja eritugi (PGS § 49 lõiked 1-2). Samas ei pea need lapsed õppima tingimata eriklassis (PGS § 49 lg 1 p 4; § 49 lg 2 p 2).

Mõistagi võib tõhustatud või eritoega õpilase õpetamiseks olla vaja rakendada spetsiifilisi eripedagoogilisi oskusi või teadmisi. Selleks näebki seadus ette, et koolil tuleb tagada vajadusel eripedagoogi teenus. Eripedagoogi ülesandeks koolis on nii õpilase arengu- ja õpioskuste taseme kindlaks tegemine ja tema arengut mõjutavate tegurite ning õpivajaduste välja selgitamine, aga ka õpetajate juhendamine ja nõustamine õpilase õppe planeerimisel ja läbiviimisel ja

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

õpiabirühma- või individuaaltundide ettevalmistamine ja läbiviimine õppeasutuses
([määruse](#) § 2 lg 3 p 1).

.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise